

KALİTE KÜLTÜRÜ ALANINDA TÜRKİYE’DE 1990 – 2022 DÖNEMİNDE YAYINLANAN ÇALIŞMALARIN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ

BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF THE STUDIES PUBLISHED IN THE FIELD OF QUALITY
CULTURE IN TÜRKİYE IN THE PERIOD 1990 – 2022

Betül GÜMÜŞ¹

Öz

Kalitenin yönetsel ve örgütsel faaliyetlerde içselleştirilmesine yönelik çalışmalarda “kalite kültürü”nün önemi gün geçtikçe artmaktadır. Bu çalışmanın temel amaçları; kalite kültürü konusunun akademik literatür alanyazınında ele alınmış biçimini ve sıklığını saptamak, yapılan çalışmaların özelliklerini belirlemek ve bunlara ek olarak kalite kültürü konusunun ele alındığı ulusal ölçekteki çalışmaları derleyerek alanyazına katkı sağlamaktır. Bu amaçlar doğrultusunda Dergipark, Google Scholar ve YÖK Ulusal Tez Merkezinde “kalite kültürü” başlıklı çalışmalar üzerinden tarama yapılmış ve Türkiye’deki akademik araştırma dergilerinde, yüksek lisans ve doktora tezlerinde 1990-2022 (Ekim) yılları arasında yayınlanan “kalite kültürü” başlıklı bilimsel çalışmalar yayınların kaynak türleri, yayın yılı, yayın sıklığı, yazar bilgileri, yayın yapılan üniversiteler ve enstitüler ile yayınların anabilim dallarına göre dağılımları vb. özellikleri niceliksel analizi yöntemi olan bibliyometrik analiz yöntemi kullanılarak incelenmiştir. Araştırma sonucunda ilgili dönemde kurumlara kalite kültürü bilincini yerleştirmeye odaklanan ve kalite kültürü geliştirme süreçleri hakkında bilgi veren yayınlanmış 14 yüksek lisans tezi, 3 doktora tezi, 9 makale, 3 konferans yayını olmak üzere toplam 29 bilimsel çalışmaya ulaşılmış; konuyla ilgili çalışmaların en fazla yüksek lisans tezi seviyesinde yapıldığı, yayınların yıllara göre dağılımının dengesiz olduğu ve bu çalışmaların hem işletme ve sosyal bilimler alanında hem de eğitim alanındaki çalışmalara kıyasla çok yetersiz kaldığı ortaya çıkmıştır. Bu çalışmanın, kalite kültürü konusunda farkındalık oluşturacağı ve ilgili ulusal alanyazına genel bir bakış sunarak gelecek araştırmalar için bir yol haritası niteliği taşıyacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler:Kalite Kültürü, Bibliyometrik Analiz, Tez İnceleme, Makale İnceleme, Akademik Yayın İnceleme

Abstract

The importance of the “quality culture” has been increasing more and more in the efforts aiming internalizing quality in managerial and organizational activities. The main purposes of this study are to reveal the way and frequency of the quality culture issue in the academic literature, to identify the characteristics of the studies carried out, and in addition, to contribute to the literature by compiling national-scale studies on the subject. For these purposes, the studies titled "quality culture" were searched in Dergipark, Google Scholar and YÖK National Thesis Center and scientific studies titled "quality culture" published in academic research journals, master's and doctoral theses in Türkiye between 1990-2022 (October). Source types of publications, publication year, publication frequency, author information, universities and institutes, and breakdown of publications by departments, etc. properties were examined using the bibliometric analysis method. A total of 29 scientific studies, including 14 master's theses, 3 doctoral theses, 9 articles and 3 conference publications were reached and studied. It has been revealed that studies on quality culture are mostly carried out at the master's thesis level, the distribution of publications by years is uneven, and these studies are very inadequate compared to studies in both the field of business and social sciences and education. It is expected that this study will raise the awareness about the quality culture and provide an overview of the relevant national literature and serve as a roadmap for future research.

Keywords: Quality Culture, Bibliometric analysis, Thesis Review, Article Review, Academic Publication Review

¹ Öğr.Gör.Dr., Eskişehir Teknik Üniversitesi, Ulaştırma Meslek Yüksekokulu, Ulaştırma Hizmetleri Bölümü, betulgumus@eskisehir.edu.tr, Orcid: 0000-0002-6015-7531

1. GİRİŞ

Bir organizasyondaki kalite kültürü, örgüt kültürünün alt boyutlarından biri olarak, o organizasyonun kalite ile ilgili inançlarına, sunduğu ürün ve hizmetlerine ilişkin kalite seviyesine, kalite felsefesine, kalite uygulamalarına, kalite hedeflerine, normlarına, alışkanlıklarına ve nihayet kalite algısının bütününe atıfta bulunur. Bir kurumdaki kalite kültürü, kalite yönetimi felsefesinin özünü oluşturan yapı taşıdır ve kaliteye ilişkin paylaşılmış değerlerin toplamını içerir (Gümüş, 2019:35). Örgüt kültürü ile kalite kavramlarını birleştirme çabaları ilk başta metodolojik olarak oldukça riskli görünmesine rağmen, birçok teorik ve pratik çalışma bu iki kavramın birleşimini savunur ve bu konudaki en yaygın varsayım, kalite alanında sürekli iyileştirme ve gelişme arayışında teknik sistemlerin sosyal sistemlerle uyumlu olması gerektiğinden, kalite yanlısı faaliyetlerin kültürel koşullara uyduğu gerçeğidir. Bu sonuç da kurumlarda kalite kültürünün oluşturulmasını gerekliliğini ortaya çıkarmıştır (Molenda, 2012'den Akt. Pietruszka-Ortyl, 2021:580).

Avrupa Üniversiteler Birliği kalite kültürünü “kaliteyi kalıcı bir şekilde artırmak isteyen bir örgüt kültürü türü” olarak ifade eder. Kalite kültürünü iki farklı yönde karakterize eden tanıma göre; bu yönlerden birincisi kurum üyelerince paylaşılan değerlerin, inançların, beklentilerin ve kaliteye olan bağlılığın kültürel ve psikolojik yönünü, ikinci yön ise tanımlanmış süreçlere sahip yapısal ve yönetsel yönü temsil etmektedir (EUA Rapor, 2007:20). Kalite kültürü her iki yönün birbirini tamamlaması ve sürekli ilerlemesi ile biçimlenen bir kültürü temsil eder. Her adımında “kaliteli” olma yolunda çaba gösteren kurumların kaliteye ilişkin değerleri öğrenmesi, bu değerleri paylaşması, çalışanlarına bu değerleri benimsetmesi, hatalarından ders alması ve tüm bu çabaları sürekli uygulanabilir kılması sürecindeki uğraşlarının tümü kalite kültürünün vazgeçilmez adımlarıdır.

Örgüt kültürü ve kalite kültürü arasında çift yönlü karşılıklı bir etkileşim söz konusudur. Bir kurumda kaliteyi içselleştirme süreçleri başarıyla uygulanırsa, kurum kültürünün içeriği etkilenir. Diğer yandan örgüt kültürünün içeriği de kalite sistemi uygulamasını ve etkinliğini doğrudan etkiler (Lukasova vd., 2004'ten aktaran Jancikova ve Brychta, 2009:88). Bir organizasyonda kalite kültürü geliştirme çalışmalarında kalite kültürü örgüt kültüründe kritik bir rol oynadıktan sonra, hem kalite performansı hem de genel operasyon performansı ile önemli ölçüde ilişkili olduğu ve örgüt kültürünün bütünsel olarak kalite kültürüne evrilebildiği birçok akademik yayında belirtilmiştir (Dellana ve Hauser, 1999:14; Jancikova ve Brychta, 2009: 93; Malhi, 2013: 2; Pietruszka-Ortyl, 2019: 189; Rully ve Yusuf, 2020: 148; Sinclair ve Collins, 1994: 28; Vilcea, 2014: 151; Wu, 2015: 809-810; Wu, Zhang ve Schroeder, 2011: 272).

Bu araştırmanın amacı, 1990 yılı ile 2022(Ekim) yılları arasında ulusal literatürde kalite kültürü başlığı altında yapılan çalışmaların hangi konu ve alanlarda yapıldığını tespit ederek kalite kültürü konusunda gelecekte yapılacak yeni bilimsel çalışmalara ışık tutmaktır.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Kalite kültürü; bir kurumda stratejik planlamadan başlayarak tüm süreçlerde, eylemlerde, davranışlarda kaliteye odaklanan bir kurum kültürünü ifade etmektedir. Kalite kültürüne sahip kurumlar, toplam kalite davranışını teşvik eden değerleri ve inançları olan güçlü kurumlardır (Linkow, 1989'dan aktaran Mahmood ve Mohammed, 2008: 250). Kalite kültürü; olumlu rekabetçi ortamı bünyesinde barındıran ve işletmedeki işleri doğru yapmayı, sürekli gelişimi, başarısızlıkların ve yanlışların açıkça tartışıldığı bir düşünme ortamını, çalışanların yalnızca kalite yönergelerini izlemekle kalmayıp aynı zamanda kalite odaklı faaliyetlerde bulunduğu ve herkesin kalite hakkında konuştuğu dinamik ve şeffaf bir kültür türüdür (Gümüş, 2019: 35).

Kalite kültürünü sistematik bir yaklaşımla ilişkilendirmek, etkin bir kalite kültürünün inşa edileceği 6 temel değere dayanmaktadır: kurumsal kimliğin güçlendirilmesi, organizasyon ağı içindeki ortaklık ilişkileri, güvenilir tebliğlere dayalı açık iletişim, örgütsel süreçler hakkında bilgiye açık erişim ve son olarak başarı ve başarısızlıklara bakılmaksızın süreçlere – öğrenmeye odaklanmaktır (Skrzypek, 2012 Akt. Stephens ve Roszak, 2021: 80). Gerçek kalite kültürünü çalışanların sadece kalite yönergelerini takip etmekle kalmayıp, aynı zamanda sürekli olarak diğerlerinin kalite odaklı eylemlerde bulunduğunu gördüğü, başkalarının kalite hakkında konuştuğunu duyduğu ve çevrelerinde kaliteyi hissettiği bir ortam olarak tanımlamak mümkündür (Srinivasan ve Kurey, 2014). Kalite kültürü oluşturma süreci uzun vadeli, herkesin katılımını ve bu işe gönül vermesini gerektiren oldukça zorlayıcı bir süreçtir. Esasen kalite kültürü; müşterileri memnun etmeye ve ürün ve hizmetlerin kalitesini sürekli iyileştirmeye odaklanan ortak değerler, inançlar ve normlar sistemini temsil eden bir kavram olarak bir organizasyonda işe alma ve terfi, çalışan oryantasyonu ve sürekli eğitim, ücretlendirme, yönetim tarzı, karar verme, organizasyon yapısı, iş süreçleri ve ofis düzeni dahil olmak üzere örgütsel yaşamın neredeyse her yönüne derinden gömülüdür. Bu hali ile kalite kültürünü benimsemiş bir kurumda “kalite” bir yaşam biçimidir ve kalite ilkeleri tüm kurumsal uygulamalarda ve davranışlarda yansıtılır (Malhi, 2013: 2).

Pek çok işletme için kalite sistemi sadece yasal gereklilikleri ya da müşteri beklentilerini karşılamanın bir yoludur. Ama aslında kalite bundan çok daha fazlasıdır. Bu bakış açısındaki işletmeler “mış gibi” kalite çalışmaları ile aslında kurumlarında kalıcı bir kalite kültürünü oluşturması ve uzun vadeli getirilerden faydalanma fırsatını kaçırdıklarının da çoğu zaman farkında değildirler. Kalite kültürü, kültürel unsurları, yapısal boyutları ve yeterlikleri tek bir bütünsel çerçeveye birleştirerek, tüm paydaşları vizyon, ortak değerler ve inançlar geliştirme noktasında desteklemektedir. İletişim, paylaşım, katılım ve yukarıdan aşağı ve aşağıdan yukarıya etkileşimin birleşimi, kaliteli bir kültürün başarısı için kilit öneme sahiptir (Ehlers ve Schneckenberg, 2010: 386). İşletmelerde gerçek bir kalite kültürü oluşturmak kolay değildir ancak hem iç hem dış müşterilerin değer vereceği, sağlam temelli, kalıcı bir kalite bakış açısını yaratmanın da daha kolay bir yolu da yoktur.

Kurumların daha kaliteli olması ve kalite gelişiminin daha geniş, "kültürel" bir vizyon gerektirdiğine dair yeterli kanıt bulunmasına rağmen (Ehlers, 2009: 19-20) ülkemizde bu alanda çok az çalışma yapılmış ve yayınlanmıştır. Kalite kültürü kavramı bir kurumun kaliteyi bünyesinde kalıcı olarak sağlama ve sürdürülebilir bir şekilde geliştirme yolundaki tüm çabalarını ifade eder ve bu bakımdan oldukça meşakkatli bir süreçtir. Ülkemizde kalite alanında yapılan çalışmalar çoğunlukla üretilen ürün ve/veya hizmetlerin özelliklerinin, performansının, uygunluğunun, dayanıklılığının ve müşteri tarafından algılanan kalitesinin iyileştirilmesi boyutlarında olmakta, kalite kültürünün oluşturularak sürekliliğinin sağlanması yönündeki çabalar ise yetersiz kalmaktadır. Buna ek olarak kalite kültürü alanındaki literatürel birikimde de ciddi eksiklikler bulunmaktadır.

3. METODOLOJİ

4. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu çalışmanın amacı, 1990 yılı ile 2022(Ekim) yılları arasında ulusal literatürde kalite kültürü başlığı altında yapılan çalışmaları incelemek ve araştırmaların hangi konularda ve hangi alanlarda yapıldığını tespit ederek ve kalite kültürü alanında gelecekte yapılacak yeni bilimsel çalışmalara ışık tutmaktır.

Bu çalışmada, kalite kültürü başlığı ile literatür taraması yapılması, eksikliklerin tespit edilmesi ve mevcut literatür verilerinin sentezlenmesiyle gelecek çalışmalar için bilimsel bir bakış açısı geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Bunun yanında; kalite kültürü alanında yapılacak

çalışmaların artmasının sektördeki yöneticilere de kılavuzluk edeceği bilinci ile, kalite kültürünün tüm alanlarda yaygınlaştırılmasına destek olunması da yine bu çalışmanın amaçlarındandır. Daha önce böyle bir çalışmanın yapılmamış olması nedeniyle, ilgili çalışmanın ileride kalite kültürü alanında yapılacak çalışmaları teşvik etmesi düşünülmektedir.

5. Araştırmanın Yöntemi

Bu çalışmada 1990 ve 2022 (Ekim) yılları arasında kalite kültürü başlıklı çalışmaları incelemek için bibliyometrik analiz yöntemi kullanılmıştır. Bibliyometri terimini ilk defa “İstatistiksel Bibliyografya mı Bibliyometri mi?” başlıklı makalesi ile literatüre kazandıran Alan Pritchard bibliyometri terimini matematik ve istatistiksel yöntemlerin kitaplara ve diğer yazılı ve sözlü iletişim araçlarına uygulanması olarak önermiş ve terimin alanda kabul görmüş "biyometri", "ekonometri" ve "scientometrics" ile de çok yakın bağlantıları olmasından bahsetmiştir (Pritchard, 1969: 3). Bibliyometri, bugün kullandığımız anlamı ile bir konu hakkındaki kitapların, makalelerin veya diğer yayınların istatistiksel analizine dayalı bir yöntem olup (Oxford Sözlüğü, 2022) bir konudaki bibliyografya özelliklerinin tümünün sayısal analizidir. Bibliyometrik analizin temel amacı incelenen konuyla ilgili yayınlar arasındaki ilişkilerin sayısal olarak değerlendirilmesi ve bu sayede yazında mevcut tüm kaynakların (makale, kitap ve diğer ilgili tüm dokümanlar) ve istatistiklerin birleştirilmesi, yorumlanması ve analiz edilmesi sonucunda ilgili disiplinin doğasının ve gelişim sürecinin tespit edilmesinin sağlanabilmesidir (Tekin, Öztürk ve Bahadır, 2021: 93). Bibliyometrik analiz yöntemi araştırma alanına geçmiş ve mevcut yaklaşımların nicel olarak kapsamlı bir şekilde anlaşılmasını sağlar ve böylece daha iyi bilimsel yeniliklerin yolunu açacak olan kritik araştırma boşluklarını da belirler. Bu analiz yöntemi oldukça öznel olabilen geleneksel yaklaşımdan ziyade yayınlanmış literatürün sistematiksel biçimde incelemesi esasına dayalı olduğu için (Chen, 2017’den Akt. Dash ve Kalamdhad, 2022) bu çalışmada da özellikle tercih edilmiş ve kalite kültürü ile ilgili yapılmış yayınlar bu bakış açısı ile incelenmiştir.

Kalite kültürü başlıklı yayınlara ulaşabilmek için çalışma kapsamında aşağıdaki sistematik adımlar izlenmiştir;

- a) Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi (<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>) üzerinden 1990-2022(Ekim) yılları arasında yayınlanmış tezlerde başlığında “Kalite Kültürü” kelimeleri geçen tezler detaylı arama ile araştırılmıştır.
- b) Türkçe makaleler için oluşturulmuş veritabanları olan Ulakbim (<http://uvt.ulakbim.gov.tr/>), DergiPark (<https://dergipark.org.tr/en/>) ve Assos Index (<https://asosindex.com.tr/>) web sitelerinde; “Kalite Kültürü” kelimeleri ile tarama yapılmıştır.
- c) Google Scholar arama motorunda “Kalite Kültürü” kelime grubu ile tarama yapılmıştır.
- d) Google arama motorunda “Kalite Kültürü” kelime grubu ile makale taraması yapılmıştır.

Araştırma sürecinde 1990 ve 2022(Ekim) yılları arasında kalite kültürü başlıklı çalışmalar ile ilgili aşağıdaki araştırma sorularına yanıt aranmıştır:

1. Kalite kültürü başlıklı toplam kaç çalışma yapılmış ve bu çalışmaları kimler yapmıştır?
2. Kalite kültürü başlıklı çalışmaların yayınlandığı yıllara göre dağılımı nasıldır?
3. Kalite kültürü başlıklı çalışmaların türlerine göre dağılımları nasıldır?
4. Kalite kültürü başlıklı yüksek lisans ve doktora tezlerinin yayınlandığı üniversitelere göre dağılımı nasıldır?
5. Kalite kültürü başlıklı yüksek lisans ve doktora tezlerinin yayınlandığı enstitülere göre dağılımı nasıldır?

6. Araştırmanın Kapsamı ve Sınırlılıkları

Bu çalışma kapsamında, Türkiye’de bulunan Üniversitelerin İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi dergileri, Sosyal Bilimler Enstitüleri dergileri, Eğitim Bilimleri dergileri, kalite alanındaki vakıf/dernek dergileri, meslek odalarının yayınları ve kalite ile ilgili diğer birimler tarafından yayınlanmakta olan hakemli dergilere ait yayınlar, konferans yayınları ile yüksek lisans ve doktora tezleri incelemeye tabi tutulmuştur. Söz konusu tüm yayınların isimleri, özetleri, anahtar sözcükleri dikkate alınarak veri toplama işlemi gerçekleştirilmiştir. 1990-2022 (Ekim) yılları arasında işletme, yönetim ve organizasyon yazınındaki hakemli dergilerin büyük bir kısmına ulaşılmış olup sözlü bildirimler de inceleme kapsamına alınmıştır. Bazı kaynakların tam metnine farklı arama yerlerinden de araştırılmasına rağmen ulaşılamaması araştırmanın sınırlılıklarını oluşturmuştur.

7. BULGULAR VE YORUMLAR

Bibliyografik analiz yöntemi doğrultusunda başlığında “Kalite Kültürü” kelime grubu geçen akademik yayınların taranması neticesinde 29 adet Türkçe yayına ulaşılmıştır. Özellikle doktora ve yüksek lisans tezleri ile ilgili olarak bazı veri tabanlarının tam erişime imkân vermemesi nedeniyle 3 adet doktora tezinden 1 tanesinin ve 14 yüksek lisans tezinden 5 tanesinin tam metinlerine ulaşılamamış fakat çalışmadaki ana amaç kalite kültürü başlıklı çalışmaların bibliyografik değerlendirmesini yapmak olduğu için ana metnine ulaşılamayan çalışmalar da tablo ve grafiklere dahil edilmiştir.

7.1. 1990 – 2022 (Ekim) Yılları Arasında Yayınlanan Kalite Kültürü Başlıklı Tüm Akademik Yayınlarla İlişkin Genel Değerlendirmeler

Başlığında “Kalite Kültürü” kelime grubu geçen 14 yüksek lisans tezi, 3 doktora tezi, 9 makale ile 3 konferans yayınının yayın yılı, yayın türü, yazar/yazarlar adı-soyadı bilgileri ile yayın adı bilgileri Tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 1. Kalite Kültürü Alanında Yazılan 1990 – 2022(Ekim) Yılları Arasında Yayınlanan Tüm Akademik Yayınlar

Sıra	Yayın Yılı	Yayın Türü	Yazar / Yazarlar Adı-Soyadı	Yayın Adı
1	1996	Yüksek Lisans Tezi	Zeynep Uğurlu	Kalite kültürünü kazandırmak üzere düzenlenen eğitim etkinliklerine ilişkin bir değerlendirme (Arçelik Bulaşık Makinesi İşletmesi örnek olayı)
2	1997	Yüksek Lisans Tezi	Yücel Yazılıtaş	Toplam kalite yönetiminde kültür esaslı yaklaşımla kalite kültürü geliştirme süreci ve BRISA A.Ş. Örneği
3	1998	Yüksek Lisans Tezi	Meftun Celalettin Burak Ersoy	Kalite kültürünün, Türk ve Japon kültürleri açısından karşılaştırılması ve Türk sigorta sektöründe uygulanabilirliği
4	1998	Makale	Edip Örcü	Turizm Sektöründe Kalite Kültürü ve Güney Ege Sahilleri Örneği
5	1998	Makale	Güngör Turan, Devlet Odabaş	Toplam Kaliteye Geçişte Kalite Kültürünü Geliştirme Prosesi
6	1999	Makale	Selen Sanal	Kalite Kültürü

7	1999	Yüksek Lisans Tezi	Mesut Atasever	Verimlilik ve kalite kültürünün yaygınlaştırılmasında ilköğretimin rolü ve bir ilköğretim model önerisi
8	1999	Doktora Tezi	Mehmet Yusuf Yahyagil	Toplam kalite kültürü elamanları ile örgüt çalışanlarının iş tatmini ve örgütsel bağlılıkları arasındaki ilişki
9	2001	Makale	Şevki Özgener	Building A Total Quality Culture
10	2002	Yüksek Lisans Tezi	Özlem Tuna	İşletmelerde toplam kalite kültürü değerlerinin gelişmesinde örgüt kültürü etkilerinin incelenmesi ve Ford Otosan İnönü Fabrikası'nda bir uygulama
11	2002	Yüksek Lisans Tezi	Kamil Duman	İlköğretim okulu yöneticilerinin toplam kalite kültürüne hazırbulunuşluk düzeyleri (Sakarya ili örneği)
12	2003	Yüksek Lisans Tezi	Saadet Başkurt	Toplam kalite kültürü olan kurumlarda örgütsel iletişim (Mercedes - Benz Türk AŞ ve Garanti Bankası uygulama örneği)
13	2004	Makale	Fatma Pakdil	Kalite Kültürünü Etkileyen Faktörler Üzerine Bir Derleme
14	2004	Konferans Yayını	Sabri Erdem, Güzin Kavrukkoca, Aşkın Özdaoğlu	Kalite Kültüründe “Kalite Fonksiyon Göçerimi”nin Rolü
15	2004	Yüksek Lisans Tezi	Orhan Özkan	İlköğretim okulu yöneticilerinin toplam kalite kültürüne hazırbulunuşluk düzeylerine ilişkin öğretmen görüşleri (Van ili örneği)
16	2007	Makale	Aylin Pira	Bir Alt Kültür Olarak Kurum Kültürü Açısından Kalite Kültürü ve Değişim
17	2008	Yüksek Lisans Tezi	Sultan Süleyman Ökten	Güçlendirmenin iş tatmini ve işten ayrılma niyeti üzerine etkisinde kalite kültürünün ara değişken olarak incelenmesi
18	2009	Yüksek Lisans Tezi	Serap Küçükali	Endüstri işletmelerinde kurum kültürünün kalite kültürüne dönüşümü
19	2011	Yüksek Lisans Tezi	Elif Nur Alper	Yükseköğretim Kurumlarında Kalite Kültürünün Oluşturulması Ve Devamlılığının Sağlanması: Uludağ Üniversitesi Örneği
20	2012	Doktora Tezi	Mehmet Emin Bakay	Öğretmen algılarına göre okullarda kalite kültürü (İzmir ili örneği)
21	2015	Yüksek Lisans Tezi	Yasin Şeker	Bağımsız Denetimde Kalite Kültürü Anlayışı ve Kalite Kontrol Standardının Uygulama Etkinliğinin Belirlenmesi: Bağımsız Denetim Şirketlerine Yönelik Ampirik Bir Araştırma
22	2016	Makale	Engin Dinç, Yasin Şeker	Expectation of the Quality Culture in External Auditing: A Research about the External Audit Firms in Turkey

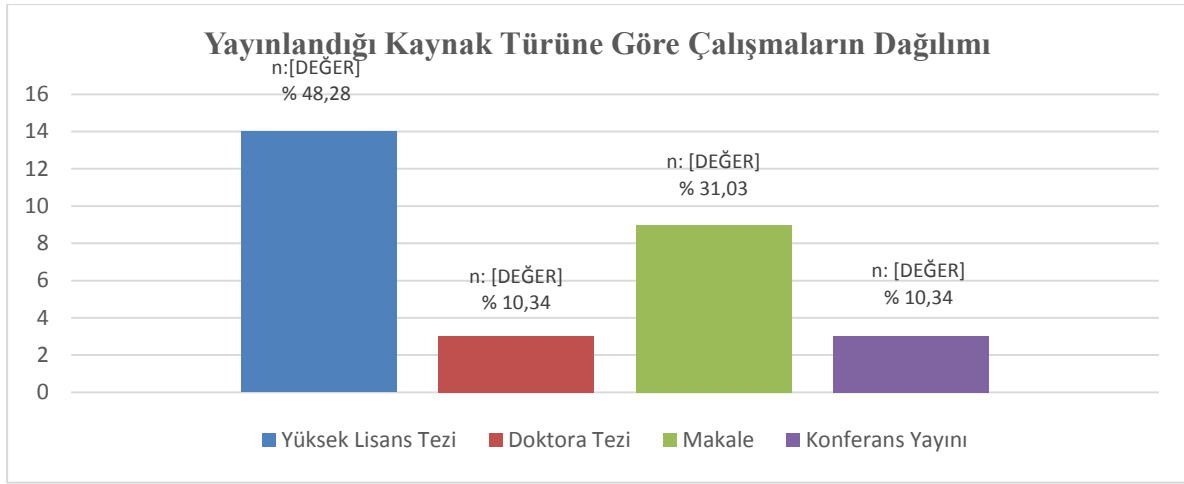
23	2018	Makale	Mustafa Cem Babadoğan, Tuba Akar	Opinions of Academic Administrators Regarding Constructing a Quality Culture at Education Faculties
24	2018	Yüksek Lisans Tezi	Büşra Nayir	Toplam Kalite Kültürünün Oluşturulmasında İnsan Kaynakları Uygulamalarının Önemi ve Toplam Kalite Kültürünün İnsan Kaynakları Uygulamaları Üzerindeki İzdüşümleri
25	2019	Doktora Tezi	Betül Gümüş	İşletmelerde kalite kültürü ve örgüt kültürü ilişkisi: Eskişehir’de faaliyet gösteren sanayi işletmeleri üzerine bir araştırma
26	2019	Konferans Yayını	Betül Gümüş, Alper Bekki, Cemil Ulukan	Yükseköğretimde Kalite Kültürü
27	2019	Yüksek Lisans Tezi	Mehmet Akarsu	Türkiye’de Açıköğretim Fakültelerinde Kalite Kültürü: İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi (Auzef) Örneği
28	2020	Makale	Özdal Koyuncuoğlu	Yükseköğretimde Kalite Kültürü
29	2021	Konferans Yayını	Okan Bütüner	Kalite Kültürü ve Bilgi Paylaşımı Ortamının Yenilikçi İş Davranışı Üzerine Etkisi Üzerine Bir Araştırma

7.1.1. Kalite Kültürü Başlıklı Yayınların Kaynak Türlerinin Bibliyometrik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Kalite kültürü başlıklı yayınların kaynak türlerinin bibliyometrik özelliklerine yapılan detaylı çalışmada, yayınların 14 yüksek lisans tezi, 3 doktora tezi, 9 makale ile 3 konferans yayını şeklinde dağılım gösterildiği tespit edilmiştir. Yayınlandığı Kaynak Türüne Göre Çalışmaların Dağılımı Tablo 2’de ve Yayınlandığı Kaynak Türüne Göre Çalışmaların Dağılımı Grafiği Şekil 1’de yer almaktadır.

Tablo 2. Yayınlandığı Kaynak Türüne Göre Çalışmaların Dağılımı

Kaynak Türü	n	%
Yüksek Lisans Tezi	14	48,28
Doktora Tezi	3	10,34
Makale	9	31,03
Konferans Yayını	3	10,34
Toplam	29	100

Şekil 1: Yayınlandığı Kaynak Türüne Göre Çalışmaların Dağılımı Grafiği

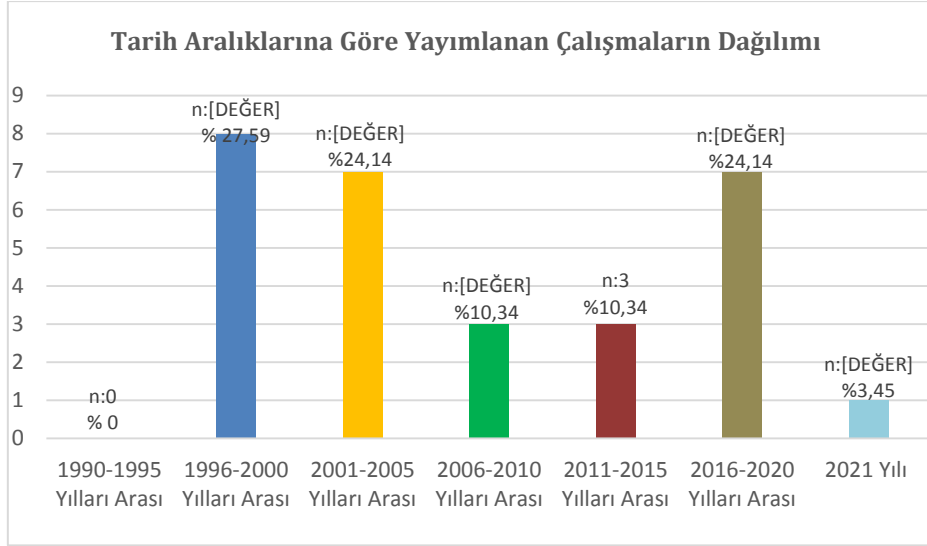
Tablo 2’de görüldüğü gibi 1990 ile 2022(Ekim) yılları arasında yapılan çalışmaların incelendiğinde “kalite kültürü” başlıklı 14 tane yüksek lisans tezi, 3 tane doktora tezi, 9 adet makale ile 3 adet konferans yayını olduğu bilgisine ulaşılmıştır. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı (YÖK) Ulusal Tez Merkezinin istatistik verilerine göre Türkiye’de yalnızca İşletme alanında 43.157 yüksek lisans ve 9436 doktora tezi yazıldığı göz önüne alındığında kalite kültürü alanında ne kadar az çalışma yapıldığı daha rahat görülebilmektedir (YÖK Ulusal Tez Merkezi, 2022).

7.1.2. Kalite Kültürü Başlıklı Yayınların Yayınlandığı Yıllara Göre Bibliyometrik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Kalite kültürü başlıklı yayınların yayınlandıkları yıllara göre dağılımı incelendiğinde 1990 ile 1995 yılları arasında yapılan bir çalışma saptanmamış, 1996 ile 2000 yılları arasında 8, 2001 ile 2005 yılları arasında 7, 2006 ile 2010 yılları arasında 3, 2016 ile 2020 yılları arasında 7 ve 2021 yılında 1 çalışma tespit edilmiştir. Tarih Aralıklarına Göre Yayınlanan Çalışmaların Dağılımı Tablo 3’de ve Tarih Aralıklarına Göre Çalışmaların Dağılımı Grafiği Şekil 2’de yer almaktadır.

Tablo 3. Tarih Aralıklarına Göre Yayınlanan Çalışmaların Dağılımı

Yıllar	n	%
1990-1995 Yılları Arası	0	0
1996-2000 Yılları Arası	8	27,59
2001-2005 Yılları Arası	7	24,14
2006-2010 Yılları Arası	3	10,34
2011-2015 Yılları Arası	3	10,34
2016-2020 Yılları Arası	7	24,13
2021 Yılı	1	3,45
Toplam	29	100

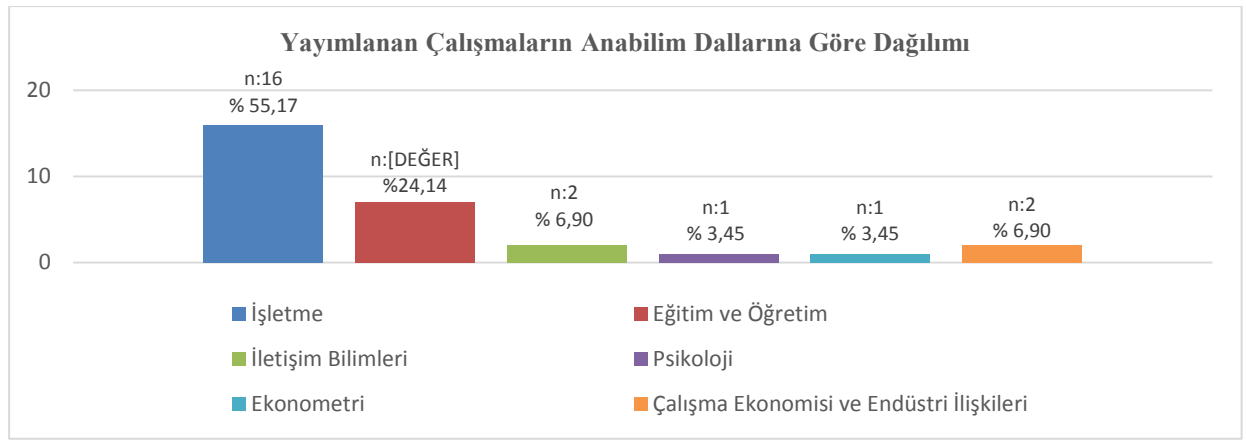
Şekil 2: Tarih Aralıklarına Göre Çalışmaların Dağılımı Grafiği

7.1.3. Kalite Kültürü Başlıklı Yayınların Anabilim Dallarına Göre Bibliyometrik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Kalite kültürü başlıklı yayınlanan çalışmaların anabilim dallarına göre dağılımı incelendiğinde İşletme anabilim dalında 16, eğitim ve öğretim anabilim dalında 7, iletişim bilimleri anabilim dalında 2, psikoloji anabilim dalında 1, ekonometri anabilim dalında 1, çalışma ekonomisi anabilim dalında 1 ve çalışma ekonomisi ve endüstri ilişkileri anabilim dalında 2 çalışma yapıldığı saptanmıştır. Yayınlanan Çalışmaların Anabilim Dallarına Göre Dağılımı Tablo 4’de ve Yayınlanan Çalışmaların Anabilim Dallarına Göre Dağılımı Grafiği Şekil 3’de yer almaktadır.

Tablo 4. Yayınlanan Çalışmaların Anabilim Dallarına Göre Dağılımı

Anabilim Dalları	n	%
İşletme	16	55,17
Eğitim ve Öğretim	7	24,14
İletişim Bilimleri	2	6,90
Psikoloji	1	3,45
Ekonometri	1	3,45
Çalışma Ekonomisi ve	2	6,90
Toplam	29	100

Şekil 3:Yayınlanan Çalışmaların Anabilim Dallarına Göre Dağılımı Grafiği

7.1.4. Kalite Kültürü Başlıklı Doktora Tezlerinin Bibliyometrik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Bibliyometrik analiz yöntemi ile yapılan araştırma neticesinde Türkiye’de 1990-2022 (Ekim) yılları arasında kalite kültürü başlıklı yayınlanan 3 tane doktora tezi olduğu bilgisine erişilmiştir. Doktora tezlerinin yayın yılı, yazar adı-soyadı, yayın adı bilgiler ile Doktora Tezi Yazılan Üniversite / Enstitü Adı ve yayın özetleri Tablo 5’te yer almaktadır.

Tablo 5. Kalite Kültürü Başlıklı Doktora Tezlerine İlişkin Sonuçlar

Sıra No	Yayın Yılı	Yazar Adı	Yayın Adı	Doktora Tezi Yazılan Üniversite / Enstitü Adı	Özet
1	1999	Mehmet Yusuf Yahyagil	Toplam kalite kültürü elamanları ile örgüt çalışanlarının iş tatmini ve örgütsel bağlılıkları arasındaki ilişki	Marmara Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü	Tezin YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanı üzerinden yayınlanma izni bulunmadığından detaylara ulaşılamamıştır.
2	2012	Mehmet Emin Bakay	Öğretmen algılarına göre okullarda kalite kültürü (İzmir ili örneği)	Pamukkale Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü /	İzmir il merkezinde ilköğretim ve ortaöğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin görev yaptıkları okullarında kalite kültürünün ne düzeyde yerleştiğini ve kalite kültürünün oluşmasına katkıda bulunan değişkenleri belirlemek amacı ile yapılan ilgili çalışmada öğretmenlerin okullardaki kalite kültürünü “Katılıyorum” aralığında algıladıkları saptanmıştır. Bunun yanında öğretmenlerin okullardaki kalite kültürüne ilişkin algılarının yaşlarına ve meslekteki görev sürelerine göre farklılık göstermediği de ortaya çıkmıştır.

3	2019	Betül Gümüş	İşletmelerde kalite kültürü ve örgüt ilişkisi: Eskişehir’de faaliyet gösteren işletmeleri üzerine bir araştırma	Anadolu Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü /	İşletmelerin örgüt kültürü ve örgüt kültürünün alt boyutları ile kalite kültürü arasındaki ilişki düzeylerini belirlemek, kalite kültürü düzeyleri arasındaki sektörel farklılıkları ortaya koymak yanında kalite kültürü açısından sahip oldukları seviyeye bağlı olarak işletmelerin atması gereken adımlara yönelik önerilerde bulunmayı amaçlayan çalışmada işletmelerin örgüt kültürü ve kalite kültürü ilişkisi incelenmiş ve Eskişehir Sanayi Odası’na bağlı faaliyet göstermekte olan işletmelerin kalite kültürü düzeylerini mevcut durumlarından ileriye taşımaları için yapmaları gereken faaliyetler ile ilgili öneri seti sunulmuştur
---	------	-------------	---	--	--

Tablo 5’te görüldüğü gibi kalite kültürü başlıklı doktora tezlerinin tamamı 3 ayrı üniversitenin sosyal bilimler enstitülerince yayınlanmıştır.

7.1.5. Kalite Kültürü Başlıklı Yüksek Lisans Tezlerinin Bibliyometrik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Bibliyometrik analiz yöntemi ile yapılan araştırma neticesinde Türkiye’de 1990-2022 (Ekim) yılları arasında kalite kültürü başlıklı yayınlanan 14 tane yüksek lisans tezi yayınlandığı bilgisine erişilmiştir. Yüksek lisans tezlerinin yayın yılı, yazar adı-soyadı, yayın adı bilgiler ile yüksek lisans tezi yazılan üniversite / enstitü adı ve yayın özetleri Tablo 6’da yer almaktadır.

Tablo 6. Kalite Kültürü Başlıklı Yüksek Lisans Tezlerine Yönelik Sonuçlar

Sıra No	Yayın Yılı	Yazar Adı	Yayın Adı	Yüksek Lisans Tezi Yazılan Üniversite / Enstitü Adı	Özet
1	1996	Zeynep Uğurlu	Kalite kültürünü kazandırmak üzere düzenlenen eğitim etkinliklerine ilişkin bir değerlendirme (Arçelik Bulaşık Makinesi İşletmesi örnek olayı)	Ankara Üniversitesi/ Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletmelerde Toplam Kalite Yönetimi modeline geçişte düzenlenen eğitim etkinliklerinin işgörenler ve yöneticilerinin kalite kültürü kazandırmadaki etkisini belirlemek amacı ile gerçekleştirilen çalışmada temel değerlerin iş görenlerin ve yöneticilerin yaklaşık üçte ikisi tarafından benimsendiği saptanmış ve kalite kültürünün tüm seviyelerde benimsenmesini sağlayacak önlemlerin alınması, eğitim ve geliştirme programlarına yoğunluk kazandırılması gereği de ortaya çıkmıştır.

2	1997	Yücel Yazılıtaş	Toplam kalite yönetiminde kültür esaslı yaklaşımla kalite kültürü geliştirme süreci ve BRİSA A.Ş. Örneği	Uludağ Üniversitesi/ Sosyal Bilimler Enstitüsü	Tezin YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanı üzerinden yayınlanma izni bulunmadığından detaylara ulaşılamamıştır.
3	1998	Meftun Celalettin Burak Ersoy	Kalite kültürünün, Türk ve Japon kültürleri açısından karşılaştırılması ve Türk sigorta sektöründe uygulanabilirliği	Gazi Üniversitesi/ Sosyal Bilimler Enstitüsü	Tezin YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanı üzerinden yayınlanma izni bulunmadığından detaylara ulaşılamamıştır.
4	1999	Mesut Atasever	Verimlilik ve kalite kültürünün yaygınlaştırılmasında ilköğretimin rolü ve bir ilköğretim model önerisi	Dumlupınar Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü	Tezin YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanı üzerinden yayınlanma izni bulunmadığından detaylara ulaşılamamıştır.
5	2002	Özlem Tuna	İşletmelerde toplam kalite kültürü değerlerinin gelişmesinde örgüt kültürü etkilerinin incelenmesi ve Ford Otosan İnönü Fabrikası'nda bir uygulama	Anadolu Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletmelerde toplam kalite kültürü değerlerinin geliştirilmesinde örgüt kültürü etkilerinin değerlendirilmesini inceleyen çalışmada örgüt kültürü ve toplam kalite kültürü kavramları irdelenerek örgüt kültürünün toplam kalite kültürüne dönüşümünde izlenecek yol ele alınmış ve Ford Otosan Fabrikasında anket çalışması ile uygulama yapılmıştır.
6	2002	Kamil Duman	İlköğretim okulu yöneticilerinin toplam kalite kültürüne hazır bulunuşluk düzeyleri (Sakarya ili örneği)	Sakarya Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü	Tezin YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanı üzerinden yayınlanma izni bulunmadığından detaylara ulaşılamamıştır.
7	2003	Saadet Başkurt	Toplam kalite kültürü olan kurumlarda örgütsel iletişim (Mercedes-Benz Türk AŞ ve Garanti Bankası uygulama örneği)	Marmara Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü	Toplam kalite kültürü olan kurumlarda örgütsel iletişimin incelendiği bu çalışmada toplam kalite yönetiminin önemi ile örgüt kültürünün toplam kalite kültürü ile olan bağlantısı incelenmiş ve Mercedes-Benz Türk AŞ ve Garanti Bankası örneklerine örgütsel iletişim anketi uygulanmıştır.
8	2004	Orhan Özkan	İlköğretim okulu yöneticilerinin toplam kalite kültürüne hazır bulunuşluk düzeylerine ilişkin öğretmen görüşleri (Van ili örneği)	Yüzüncü Yıl Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü	Tezin YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanı üzerinden yayınlanma izni bulunmadığından detaylara ulaşılamamıştır.

9	2008	Sultan Süleyman Ökten	Güçlendirmenin iş tatmini ve işten ayrılma niyeti üzerine etkisinde kalite kültürünün ara değişken olarak incelenmesi	Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü/ Sosyal Bilimler Enstitüsü	Güçlendirme kavramının alt boyutlarından anlam, yetkinlik, otonomi ve etki kavramlarının incelendiği çalışmada, her birinin iş tatmini ve işten ayrılma niyeti üzerindeki etkisi araştırılmıştır. Kalite kültürü kavramı güçlendirmenin diğer motivasyonel olgularla olan ilişkisinde ara değişken olarak incelenmiş ve kamu kuruluşlarında, etki boyutunun iş tatminine etkisinde ve anlam ve etki boyutlarının işten ayrılma niyetine etkisinde kalite kültürünün ara değişken etkisinin bulunduğu sonucuna erişilmiştir.
10	2009	Serap Küçükali	Endüstri işletmelerinde kurum kültürünün kalite kültürüne dönüşümü	Karadeniz Teknik Üniversitesi/ Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kurum kültürünün kalite kültürüne dönüşümünde Toplam Kalite Yönetiminin bir strateji olarak kullanılıp kullanılmayacağı araştırıldığı çalışmada TKY’nin uygun ortamlarda gelişip verimli sonuçlar ortaya çıkardığı sonucu çıkmış ve Kurum kültürünün de TKY’nin alt yapısını oluşturduğu saptanmıştır. Bu nedenle TKY çalışmalarına başlamadan önce kurumun kültürünü kalite kültürüne yaklaştıracak şekilde bazı dönüşüm çabalarına başlaması önemlidir.
11	2011	Elif Nur Alper	Yükseköğretim Kurumlarında Kalite Kültürünün Oluşturulması Ve Devamlılığının Sağlanması: Uludağ Üniversitesi Örneği	Uludağ Üniversitesi/ Sosyal Bilimler Enstitüsü	Dünya’da ve Türkiye’deki yüksek öğretim sistemi ve kurumlarının tarihi gelişimi ve idari yapılanması ile yüksek öğretim kurumlarındaki kalite çalışmalarını inceleyen bu tez çalışmasında kalite kültürü oluşturma ve devamlılığını sağlama konusundaki uygulamaları ile Uludağ Üniversitesi örneği incelenmiştir.
12	2015	Yasin Şeker	Bağımsız Denetimde Kalite Kültürü Anlayışı ve Kalite Kontrol Standardının Uygulama Etkinliğinin Belirlenmesi: Bağımsız Denetim Şirketlerine Yönelik Ampirik Bir Araştırma	Karadeniz Teknik Üniversitesi/ Sosyal Bilimler Enstitüsü /	Türkiye’deki bağımsız denetim şirketlerinde kalite kültürünün oluşup oluşmadığını ve bu şirketlerde kalite kontrol standardının uygulanma etkinliğini tespit etmek amacı ile yapılan çalışmada bağımsız denetim şirketlerinde kalite kültürünün yükseltilmesi ve Kalite Kontrol Standardı 1’in uygulama etkinliğinin artırılması için şirketlerde kurumsallaşma ile ilgili eğitim ve gözetim

					çalışmalarının devam ettirilmesi ile kalite kültürünü arttırma amacıyla, tüm çalışanlara şirket hedeflerine odaklanma noktasında motivasyon sağlayıcı faaliyetlerde bulunulması gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır.
13	2018	Büşra Nayir	Toplam Kalite Kültürünün Oluşturulmasında İnsan Kaynakları Uygulamalarının Önemi ve Toplam Kalite Kültürünün İnsan Kaynakları Uygulamaları Üzerindeki İzdüşümleri	Kocaeli Üniversitesi/ Sosyal Bilimler Enstitüsü	Toplam kalite felsefesinin kalite kültürü olarak yerleşmesi ve sürdürülebilir rekabet üstünlüğüne dönüşebilmesi için insan kaynakları yönetiminin fonksiyonlarını toplam kalite sistemi çerçevesinde nasıl kullandığı üzerinde durulan çalışmada toplam kalite yönetimi sisteminin kalite kültürü olarak inşa edilmesinde örgütsel bağlılığın sağlanmasının büyük etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Örgütsel bağlılığı sağlamanın yolu ise insan kaynakları yönetimi fonksiyonlarının toplam kalite sisteminin standart gereklilikleri baz alınarak uygulamasından geçmektedir.
14	2019	Mehmet Akarsu	Türkiye'de Açıköğretim Fakültelerinde Kalite Kültürü: İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi (AUZEF) Örneği	İstanbul Üniversitesi/ Sosyal Bilimler Enstitüsü	Türkiye'de bulunan Açıköğretim fakültelerinin kültürleri üzerinde Toplam Kalite Yönetimi yöntemlerinin uygulanması sonrasında oluşabilecek kalite kültürünü AUZEF örneği üzerinden ortaya koymak amacı ile yapılan bu çalışmada neticesinde kalite kültürünün çok yönlü olduğu, uzun ve meşakkatli bir süreci kapsadığı, kalite belgelendirme çalışmalarının kalite kültürü oluşumu ve yerleşimci açısından olumlu olduğu, AUZEF'te kalite kültürü oluşumu açısından farklılıkların görüldüğü ve bu durumun kurum ve kurumun paydaşlarını farklı açılardan etkilediği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Tablo 6'da görüldüğü gibi kalite kültürü başlıklı yüksek lisans tezlerinin tamamı farklı üniversitelerin sosyal bilimler enstitülerince yayınlanmıştır.

7.1.6. Kalite Kültürü Başlıklı Makalelerin Bibliyometrik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Bibliyometrik analiz yöntemi ile yapılan araştırma neticesinde Türkiye’de 1990-2022 (Ekim) yılları arasında kalite kültürü başlıklı yayınlanan 9 tane makale olduğu bilgisine erişilmiştir. Makalelerin yayın yılı, yazar/yazarlar adı-soyadı, yayın adı, dergi adı bilgileri yayın özetleri Tablo 7’de yer almaktadır.

Tablo 7. Kalite Kültürü Başlıklı Makalelere Yönelik Sonuçlar

Sıra	Yayın Yılı	Yazar Adı	Yayın Adı	Dergi	Özet
1	1998	Edip Örucü	Turizm Sektöründe Kalite Kültürü ve Güney Ege Sahilleri Örneği	İktisat İşletme ve Finans Dergisi	Kurum kültürü ve Toplam Kalite Yönetimi ile ilgili literatür araştırması ve saha çalışmasını içeren bu makale bulguları TKY’nin başarısının kurum kültürüne göre değişimleri öngördüğünü ve başarılı Toplam Kalite Yönetimi uygulaması için kurum kültürünün uygun özelliklere sahip olması gerektiğini saptamıştır.
2	1998	Güngör Turan, Devlet Odabaş	Toplam Kaliteye Geçişte Kalite Kültürünü Geliştirme Prosesi	Kamu İş Dergisi	Firmalarda mevcut kalite düzeylerinin TKY felsefesine uyarlanmasına ilişkin kalite kültürü geliştirme prosesi sunulan makalede bu prosesle yöneticilere firmalarında TKY’ne sağlıklı geçiş ve uygulama imkânı tanınmıştır.
3	1999	Selen Sanal	Kalite Kültürü	ISGUC The Journal of Industrial Relations and Human Resources	Kaliteyi geliştirmek için kaliteyi geliştirmeye izin verecek bir kurum kültürü yani kalite kültürünün olmasının ön koşul olduğunu belirten makale kaliteyi geliştirme çabalarında bütüncül bir yaklaşımın benimsenmesi ve insanların, sistemlerin, süreçlerin ve yapıların bir arada ele alınması gerektiğini belirtmiş ve kalite kültürünü oluşturmak için gerekli unsurlara değinmiştir.
4	2001	Şevki Özgener	Building A Total Quality Culture	Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi	Kalite, toplam kalite kavramları, kalite kültürü ve toplam kalite kültürünün ana unsurlarının tartışıldığı makalede toplam kalite kültürü organizasyonlarının nasıl oluşturulacağı üzerinde durulmuştur.
5	2004	Fatma Pakdil	Kalite Kültürünü Etkileyen Faktörler Üzerine Bir Derleme	Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	Kalite yönetimini başarıyla uygulamayı hedefleyen kuruluşların öncelikle kültür değişimi sürecini yaşayarak organizasyon kültürlerini kalite kültürlerinin gerekliliklerini yansıtır duruma getirmeleri gerektiğini ileten makalede örgütsel kültürün kalite kültürünü yansıtması için işletmeye kazandırılması gereken özellikler üzerinde durulmuştur.

6	2007	Aylin Pira	Bir Alt Kültür Olarak Kurum Kültürü Açısından Kalite Kültürü ve Değişim	Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi Yeni Düşünceler Dergisi	Kültür ve kurum kültürü üzerinde durulan çalışmada kalite kültürünün kurumlar nezdinde taşıdığı önem irdelenmekte ve değişim ve kurum kültürü olarak kalite kültürü kavramı incelenmektedir.
7	2016	Engin Dinç, Yasin Şeker	Expectation of the Quality Culture in External Auditing: A Research about the External Audit Firms in Turkey	International Journal of Trade, Economics and Finance,	Türkiye'de faaliyet gösteren dış denetim firmalarının kalite kültürü anlayışının ele alındığı makalede firmaların kalite kültürü anlayışını tanımlamak için anket formu oluşturulmuş, 57 farklı dış denetim firmasından 57 baş denetçiye anket soruları iletilmiş, araştırma sonucunda dış denetim firmalarında baş denetçilerin kalite kültürü anlayışının olumlu olduğu ancak beklentilerinin tam olarak karşılanamadığı sonucuna varılmıştır.
8	2018	Mustafa Cem Babadoğan, Tuba Akar	Opinions of Academic Administrators Regarding Constructing a Quality Culture at Education Faculties	Journal of Education and Future	Bu makalede, eğitim fakültelerinde görev yapan akademik yöneticilerin kalite kültürünün oluşturulmasına ilişkin görüşlerini ve eğitim fakültelerinde mevcut politikaları ortaya çıkarmayı amaçlamıştır. Çalışma sonucunda üniversitelerin kalite politikaları olmasına rağmen fakülteler düzeyinde politikaların yaygın olmadığı, yöneticilerin kalite politikalarının oluşturulması, duyurulması ve alınan kararların etkili bir şekilde uygulanması gerektiği konusunda hemfikir olduğu tespit edilmiştir.
9	2020	Özdal Koyuncuoğlu	Yükseköğretimde Kalite Kültürü	International Journal of Disciplines Economics & Administrative Studies	Bu çalışmada, "yükseköğretim kurumlarında kalite kültürü olgusunu tartışılmış ve yükseköğretim kurumlarına yönelik bir kalite kültürü modeli incelenmiştir. Çalışma neticesinde yükseköğretim kurumları kalite kültürü oluşturmak istiyorlarsa, öğrenen kurumlar olmaları gerektiği ve başta öğretim elemanları olmak üzere tüm personelinin kalitenin önemi ile ilgili farkındalık geliştirilmeleri gerektiği saptanmıştır.

7.1.7. Kalite Kültürü Başlıklı Konferans Yayınlarının Bibliyometrik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Bibliyometrik analiz yöntemi ile yapılan araştırma neticesinde Türkiye’de 1990-2022 (Ekim) yılları arasında “kalite kültürü” başlıklı yayınlanan 3 tane konferans yayını olduğu bilgisine erişilmiştir. Konferans yayınlarının yayın yılı, yazar/yazarlar adı-soyadı, yayın adı, dergi adı ile yayın özetleri Tablo 8’de yer almaktadır.

Tablo 8. Kalite Kültürü Başlıklı Konferans Yayınlarına Yönelik Sonuçlar

Sıra No	Yayın Yılı	Yazar Adı	Yayın Adı	Dergi	Özet
1	2004	Sabri Erdem, Güzin Kavrukkoca, Aşkın Özdaoğlu	Kalite Kültüründe “Kalite Fonksiyon Göçerimi”nin Rolü	Dokuz Eylül Üniversitesi 2. Kalite Sempozyumu	Kalite kültürü ve kalite fonksiyon göçeriminin üstlendiği rollerin saptanmaya çalışıldığı çalışmada kalite fonksiyon göçerimi ve kalite kültürü arasındaki içeriksel dinamiklerin müşteri odaklı üretim ve Toplam Kalite Yönetiminin birarada bulunmasında önemli bir köprü görevi üstlendiği açıklanmıştır.
2	2019	Betül Gümüş, Alper Bekki, Cemil Ulukan	Yükseköğretimde Kalite Kültürü	Anadolu Üniversitesi Uluslararası Açıkve Uzaktan Öğrenme Konferansı	Yükseköğretimde kalite kültürünün nasıl oluşturulup benimseneceği konusuna odaklanan çalışmada kalite kültürünün özellikleri üzerinde durulmuş ve yükseköğretimde kalite kültürünün oluşturulması ve sürekliliğinin sağlanması adımları paylaşılarak kalite kültürünün gelişmesi çalışmalarına katkı sağlanması amaçlanmıştır.
3	2021	Okan Bütüner	Kalite Kültürü ve Bilgi Paylaşımı Ortamının Yenilikçi İş Davranışı Üzerine Etkisi Üzerine Bir Araştırma	3rd International Economics, Business and Social Sciences Congress	Kalite kültürü ile bilgi paylaşımı ortamının çalışanların yenilikçi iş davranışlarına nasıl etki ettiğinin araştırıldığı çalışmada, kalite kültürü ve bilgi paylaşımının yenilikçi iş davranışını pozitif yönlü etkilediği saptanmıştır. Bunun yanında kadınların erkeklere göre yenilikçi iş davranışına daha çok yatkın olduğu ve yenilikçi iş davranışlarını arttırmak isteyen işletmelere çalışanların katılımını destekleyici ve yaratıcılığı artırıcı bir örgüt iklimi oluşturulması tavsiyeleri verilmiştir.

8. SONUÇ

Bu çalışmada 1990-2022 (Ekim) yılları arasındaki süre zarfında “kalite kültürü” başlıklı yayınlanmış bilimsel yayınlar kapsamlı biçimde incelenmiştir. Bilimsel yayınlar çalışmanın adı, yayın yılı, yayın türü gibi faktörler dikkate alınarak farklı açılardan bibliyometrik analiz yöntemi ile taranmış ve kategorilere tasnif edilmiştir. Araştırma kapsamında, Dergipark, Google Scholar ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Ulusal Tez Merkezinde “Kalite Kültürü” başlığı ile yapılan çalışmaları arama neticesinde ilgili döneme ait 14 yüksek lisans tezi, 3 doktora tezi, 9 makale, 3 konferans yayını olmak üzere toplam 29 bilimsel çalışmaya ulaşılmıştır.

Kalite kültürü alanında Dünya’da ve Türkiye’de yayınlanmış bilimsel yayınlar kalite kültürü anlayışının geliştirilmesine önemli katkıda bulunmaktadır. 2022 yılında Dinh Do ve arkadaşları tarafından yayınlanan “Vietnam’ın Ho Chi Minh Şehrindeki Covid-19 Salgını Sonrası Kamu Üniversitelerinde Kalite Kültürünü Artırmaya Yönelik Öneriler” başlıklı makalede Covid-

19 salgınının eğitim sektörüne olan olumsuz etkileri kalite kültürü odağında incelenmiştir. Salgın sebebi ile öğrenciler ve öğretmenlerin aylarca okula gidememesi ve yaşanan diğer olumsuzluklar tüm eğitim kurumları gibi üniversitelerde de tüm süreçlerde kalite bilincini ve çalışma alışkanlıklarını sürdürmeye yönelik bir faaliyet olan bir kalite kültürünün oluşturulması ve geliştirilmesi gerekliliğinin önemini bir kere daha göstermiştir. Araştırma sonucunda elde edilen bulgularda devlet üniversitelerinin kalite kültürünün düşük seviyede olduğu saptanmış ve üniversitelere kalite kültürü seviyelerini artırmaları için gerekli önlemleri almaları, kalite iyileştirmeyi taahhüt etmeleri ve bunu öncelikli bir görev olarak görmeleri, kalite kültürünün geliştirilmesi konusunda bir yol haritasına sahip olmaları ve kalite kültürü inşa etme hususunda kaynaklara yatırım yapmaları önerilmiştir (Dinh Do ve diğerleri, 2022: 12-13). Nygren-Landgärds ve arkadaşlarının 2022 yılında yayınlanan “İskandinav Üniversitelerinde Kalite Kültürü” isimli makalelerinde belirttikleri üzere üniversiteler kalite kültürlerini oluşturmanın ve sürdürmenin farklı yollarını örneklediren kurumlardandır ve kalite kültürü geliştirmenin yeknesak bir tarifi yoktur. Kalite kültürü yalnızca onu oluşturmak isteyen kurum tarafından, kendine has bir yapıda hazırlanabilir. Araştırma bulguları, İskandinav üniversitelerindeki kalite kültürü ile yapılan çalışmaların kalite kültürü konusunda farklı tanımsal perspektiflere, sorumluluklar ve liderlik konusunda farklı görüşlere ve kalite kültürü sistemleri, yapıları, değerlendirmesi ve kontrolüne ilişkin farklı sistemlere sahip olduğunu ortaya koymuş ve kalite kültürü ile ilgili yapılan bu ve benzeri çalışmaların merkezi olarak tanımlanmış çerçeveler, müdahaleler ve stratejiler yolu ile farklı üniversite düzeylerinde ve kurumlarda uyarlanma potansiyeline sahip kalite kültürü bilincinin temelini oluşturacağı düşünüldüğünden çalışmanın daha geniş bir bağlamda da faydalı olabileceği vurgulanmıştır (Nygren-Landgärds ve diğerleri, 2022: 15-17). Esther Njiro'nun Güney Afrika Üniversitesi'nde (UNISA) kaliteli ürün ve hizmetleri geliştirmenin bir yolu olarak kalite kültürünü açıklamaya ve kalite kültürünün temel boyutları olarak makalede tanımlanan kültür, kalite ve yüksek öğretim kurumlarında kalitenin sağlanmasında kalite kültürünün kilit önemine dair literatürün gözden geçirilmesine odaklanan “Yükseköğretim Kurumlarında Öğrenmenin Sağlanmasında Kalite Kültürünü Anlamak” isimli makalede belirtildiği üzere kalite kültürü üniversitelerde ve diğer kurumlarda bir değişim dinamiğini destekleyecek ve her düzeyde kaliteyi artıracak kalite güvencesi mekanizmalarını geliştirmenin en etkili ve anlamlı yoludur. Kalite kültürü tek bir belgede ele alınamayacak birçok boyutu olan bir kavramdır ve bu ve benzeri makaleler ile akademik yayımlar kalite kültürünün neye benzediğini anlamak için zemin hazırlamanın önemli bir ilk adımındır. Kalite kültürü ile ilgili daha birçok soruyu yanıtlamak için alanda daha fazla makale yazılması ve literatürün zenginleştirilmesi önerilmektedir (Njiro, 2016: 79-80).

Bu çalışmada da Türkiye’de kalite kültürü alanında hangi seviyede ve sayıda bilimsel çalışma yapıldığı, hangi başlıklar altında yoğunlaştığı ve çalışmaların yıllar bazında seyri gibi hususlar detaylı şekilde incelenmiştir. Yapılan çalışmaların türüne göre yapılan analiz sonucunda, kalite kültürü üzerine yapılan çalışmaların çoğunun (%48,28) yüksek lisans tezi biçiminde yürütüldüğü, çalışmaların yıllara göre dağılımının dengesiz bir seyir izlediği, kalite kültürüne ait yüksek lisans ve doktora tezlerinin tamamının farklı üniversitelerin sosyal bilimler enstitülerince yayınlandığı ve yayınlanan çalışmaların anabilim dallarına göre dağılımında %55,17 ile işletmenin birinci, %25,14 ile eğitim ve öğretimin ikinci ve %6,90 ile iletişim bilimlerinin üçüncü sırada geldiği tespit edilmiştir. Yapılan akademik çalışmaların ağırlıklı olarak tek yazarlı yapıldığı da çalışmanın sonuçları arasındadır. Türkiye’de 2004 yılından bugüne erken görüşe açık yayınlanan makaleler dahil Dergipark sitesinde toplam 532.106 makale yayınlanmıştır (Dergipark, 2004 Sonrası). 2004 yılından bugüne erken görüşe açık yayınlanan makaleler dahil Dergipark sitesinde Eğitim ve bilimsel disiplinler konularında 9810 makale (Dergipark, Eğitim, Bilimsel Disiplinler), İşletme konularında 6850 makale (Dergipark, İşletme) ve Sosyal Bilimler, Disiplinler Arası konularında 4360 makale yayınlandığı (Dergipark, Sosyal

Bilimler, Disiplinler Arası) göz önünde bulundurulduğunda 1990-2022 (Ekim) yılları arasındaki döneme ait erişilen 9 makale yayınının ne kadar az olduğu görülmektedir. Benzer şekilde Türkiye’de 1990 yılından araştırma yapılan 2022 yılı Eylül ayına kadar 13.410 yüksek lisans tezi ile 3012 doktora tezi yayımlandığı göz önünde bulundurulduğunda (YÖK Ulusal Tez Merkezi, İstatistikler) “kalite kültürü” başlığı ile yayınlanan 3 doktora tezinin çok yetersiz olduğu ve alanda daha çok araştırma yapılmasının gerekliliği görülmektedir.

Kalite kültürü konusunda 1990–2022 (Ekim) yılları arasında yayınlanan tüm akademik çalışmaların hem bütünsel olarak sunulması hem de farklı değişkenler açısından kapsamlı bir şekilde analiz edilmesi ile gerçekleştirilen bu çalışmanın Türkiye’deki kalite kültürü bilincine katkı sağlaması ve kalite kültürü alanında gelecekte yapılacak olan akademik çalışmalarda araştırmacılara yol göstermesi beklenmektedir.

KAYNAKÇA

- Akarsu, M. (2019). Türkiye’de açıköğretim fakültelerinde kalite kültürü: İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi (AUZEF) örneği. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Anabilim Dalı, 1-130.
- Alper, E.N. (2011). Yükseköğretim kurumlarında kalite kültürünün oluşturulması ve devamlılığının sağlanması: Uludağ Üniversitesi örneği. Yüksek Lisans Tezi. Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1-158.
- Babadoğan, M.C. Akar, T. (2018). Opinions of academic administrators regarding constructing a quality culture at education faculties. *Journal of Education and Future*, 13,1-11.
- Bakay, M.E. (2012). Öğretmen algılarına göre okullarda kalite kültürü (İzmir ili örneği). Doktora Tezi. Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Denizli, 1-131.
- Başkurt: (2003). Toplam kalite kültürü olan kurumlarda örgütsel iletişim (Mercedes- Benz Türk AŞve Garanti Bankası uygulama örneği. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1-238.
- Bütüner, O. (2020). Kalite kültürü ve bilgi paylaşımı ortamının yenilikçi iş davranışı üzerine etkisi üzerine bir araştırma. 3 rd International Economics, Business and Social Sciences Congress,22-25.
- Dash: ve Kalamdhad, A.S. (2022). Systematic bibliographic research on eutrophication-based ecological modelling of aquatic ecosystems through the lens of science mapping. *Ecological Modelling*, Volume 472.
- Dergipark, 2004 Sonrası, (2022). <https://dergipark.org.tr/tr/search?q=§ion=articles&aggs%5Bpubyear%5D%5B0%5D=2004> adresinden 28.09.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Dergipark, Eğitim, Bilimsel Disiplinler, (2022). 28.09.2022 tarihinde <https://dergipark.org.tr/tr/search?q=§ion=articles&aggs%5Bpubyear%5D%5B0%5D=2004&aggs%5Bsubjects.id%5D%5B0%5D=312> adresinden ulaşılmıştır.
- Dergipark, İşletme (2022). 28.09.2022 tarihinde <https://dergipark.org.tr/tr/search?q=§ion=articles&aggs%5Bpubyear%5D%5B0%5D=2004&aggs%5Bsubjects.id%5D%5B0%5D=365> adresinden ulaşılmıştır.
- Dergipark, Sosyal Bilimler, Disiplinler Arası, (2022). 28.09.2022 tarihinde <https://dergipark.org.tr/tr/search?q=§ion=articles&aggs%5Bpubyear%5D%5B0%5D=2004&aggs%5Bsubjects.id%5D%5B0%5D=353> adresinden erişilmiştir.

- Dinç, E., Şeker, E. (2016). Expectation of the quality culture in external auditing: A research about the external audit firms in Turkey. *International Journal of Trade, Economics and Finance*, 7 (1), 7-12.
- Dinh Do, T., Thi Linh Le, G., Khanh Luu, L., Thi Thanh Cao, X., Tran Huong My, T. (2022). Recommendations for Enhancing Quality Culture at Public Universities Post Covid-19 Pandemic in Ho Chi Minh City of Vietnam. *International Transaction Journal of Engineering, Management, & Applied Sciences & Technologies*.13(10).
Doi: 10.14456/ITJEMAST.2022.239
- EUA Rapor - EUA Embedding quality culture in higher education, A Selection Of Papers From The 1st European Forum For Quality Assurance, Eua Case Studies. 2007.
- Ehlers, U.D., (2009). Understanding quality culture. *Quality Assurance in Education*, 17 (4),343-363.
- Ehlers U.D ve Schneckenberg D. (2010). Changing cultures in higher education moving ahead to future learning. Springer Science + Business Media.
- Erdem: , Kavrukkoca, G., Özdaoğlu A. (2004). Kalite kültüründe “kalite fonksiyon göçerimi”nin rolü. Dokuz Eylül Üniversitesi II. Kalite Sempozyumu. 01.03.2022 tarihinde https://www.academia.edu/5865381/Kalite_K%C3%BClt%C3%BCr%C3%BCnde_Kalite_Fonksiyon_G%C3%B6%C3%A7erimi_nin_Rol%C3%BC adresinde erişildi.
- Gümüş, B. (2019). İşletmelerde kalite kültürü ve örgüt kültürü ilişkisi: Eskişehir’de faaliyet gösteren sanayi işletmeleri üzerine bir araştırma. Doktora Tezi. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Gümüş, B. Bekki A. Ulukan C. (2019). Yükseköğretimde kalite kültürü. Konferans Yayını. Anadolu University International Open & Distance Learning Conference.1-7.
- Dellana: A. ve Hauser,R.D. (1999). Toward defining the quality culture. *Engineering Management Journal*. EMJ 11(2), 11-15.
- Güngör, T. Ve Odabaş, D. (1998). Toplam kaliteye geçişte kalite kültürünü geliştirme prosesi. *Kamu İş Dergisi*,161-172.
- Jancikova, A. ve Brychta, K. (2009). TQM and organizational culture as significant factors in ensuring competitive advantage: A theoretical perspective, *Economics & Sociology*, 2(2, 1), 80-95.
- Koyuncuoğlu, Ö. (2020). Yükseköğretimde kalite kültürü. *IDEA STUDIES Journal International Journal of Disciplines Economics & Administrative Sciences Studies*. 6 (18), 348-355.
- Küçükali: (2009). Endüstri işletmelerinde kurum kültürünün kalite kültürüne dönüşümü. Yüksek Lisans Tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi Ekonometri Anabilim Dalı, Trabzon.
- Malhi R.J., (2013). Creating and Sustaining: A Quality Culture, *Defense Management*, 3,1-4.
- Mahmood W.Y.W., Mohammed A.H., (2008). A Conceptual Framework For The Development Of Quality Culture in The Construction Industry. In: Dainty, A (Ed) Procs 24th Annual ARCOM Conference Cardiff, UK. Association of Researchers in Construction Management,247-256.
- Nayir, B. (2018). Toplam kalite kültürünün oluşturulmasında insan kaynakları uygulamalarının önemi ve toplam kalite kültürünün insan kaynakları uygulamaları üzerindeki izdüşümleri. Yüksek Lisans Tezi. Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çalışma Ekonomisi Anabilim Dalı, Kocaeli.

- Njiro, E. (2016). Understanding Quality Culture in Assuring Learning at Higher Education Institutions. *Journal of Educational Policy and Entrepreneurial Research (JEPER)*. ISSN: 2408-770X (Print), ISSN: 2408-6231 (Online). Vol. 3, No.2, 79-92.
- Nygren-Landgårds, C., Mårtensson, L.B., Pyykkö, R., Bjørnstad, J.O., Schoultz, R. (2022). Quality culture at Nordic Universities. *European Journal of Higher Education*.
Doi: 10.1080/21568235.2022.2116066.
- Oxford Sözlüğü, (2022). 28.10.2022 tarihinde <https://libguides.bodleian.ox.ac.uk/bibliometrics#:~:text=What%20is%20Bibliometrics%3F,OED>) adresinden erişilmiştir.
- Ökten: S. (2008). Güçlendirmenin iş tatmini ve işten ayrılma niyeti üzerine etkisinde kalite kültürünün ara değişken olarak incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gebze.
- Örücü, E. (1998). Turizm sektöründe kalite kültürü ve güney ege sahilleri örneği. *İktisat İşletme ve Finans Dergisi*. 13 (149),56-63.
- Özgener, Ş. (2001). Building a Total Quality Culture. *Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*. Yıl 2001, 2 (1), 01.03.2021 tarihinde <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ifede/issue/4611/62957> adresinde özet bilgisine erişilmiştir.
- Pakdil, F. (2004). Kalite kültürünü etkileyen faktörler üzerine bir derleme. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 6 (3),167-183.
- Pietruszka-Ortyl, A. (2019). The impact of organizational culture for company's innovation strategy. *Marketing and Management of Innovations*. 3, 178-192.
- Pietruszka-Ortyl, A. (2021). Prolegomena for the study of the organizational quality culture. *Scientific Papers of Silesian University of Technology. Organization and Management Series*. 151,577- 591.
- Pira, A. (2007). Bir alt kültür olarak kurum kültürü açısından kalite kültürü ve değişim. *Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi Yeni Düşünceler*. 2, 165-183.
- Pritchard, A. (1969). Statistical bibliography or bibliometrics? *Journal of Documentation*,25(4), 348-349,20.10.2022 tarihinde https://www.researchgate.net/publication/236031787_Statistical_Bibliography_or_Bibliometrics adresinden erişilmiştir.
- Rully A. ve Yusuf, L. (2020). Conceptual framework of development of quality culture in Indonesian construction company. *Joint Journal of Novel Carbon Resource Sciences & Green Asia Strategy*, 7 (1), 144-149.
- Sanal: (1999). Kalite kültürü. 1 (1),54-55.
- Sinclair, J. ve Collins, D. (1994). Towards a quality culture? *International Journal of Quality & Reliability Management*. 11 (5),19-29.
- Skrzypek, 2012 Akt. Stephens ve Roszak, Quality culture – a contemporary challenge in the approach to management systems in organizations. *Journal of Achievements in Materials and Manufacturing Engineering*. 105 (2), 78-85.
- Srinivasan A. ve Kurey B. (2014). *Harvard Business Review*. 27.01.2022 tarihinde <https://hbr.org/2014/04/creating-a-culture-of-quality> adresinde erişildi.
- Şeker, Y. (2015). Bağımsız denetimde kalite kültürü anlayışı ve kalite kontrol standardının uygulama etkinliğinin belirlenmesi: Bağımsız denetim şirketlerine yönelik ampirik bir araştırma. Yüksek Lisans Tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Trabzon.

- Tekin M., Öztürk, D. ve Bahar, İ. (2021). Tersine lojistiğin bibliyometrik analizi. Aksaray Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi. 13 (3), 87-100.
- YÖK Ulusal Tez Merkezi (2022). 24.07.2022 tarihinde <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/IstatistikiBilgiler?islem=3> adresinden ulaşılmıştır.
- YÖK Ulusal Tez Merkezi, İstatistikler, (2022). 28.09.2022 tarihinde <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/IstatistikiBilgiler?islem=2> adresinden ulaşılmıştır.
- Vilcea, M.A. (2014). Quality culture in universities and influences on formal and non-formal education. Procedia - Social and Behavioral Sciences, 163, 148-152.
- Wu: J. (2015). The impact of quality culture on quality management practices and performance in Chinese manufacturing firms. International Journal of Quality & Reliability Management.32 (8), 799-814.
- Wu: J., Zhang D. ve Schroeder R.G. (2011). Customization of Quality Practices: The Impact Of Quality Culture. International Journal of Quality & Reliability Management.28 (3), 263-279.
- Tuna, Ö. (2002). İşletmelerde toplam kalite kültürü değerlerinin gelişmesinde örgüt kültürü etkilerinin incelenmesi ve Ford Otosan İnönü fabrikası'nda bir uygulama. Yüksek Lisans Tezi. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Uğurlu, Z. (1996). Kalite kültürünü kazandırmak üzere düzenlenen eğitim etkinliklerine ilişkin bir değerlendirme Arçelik bulaşık makinesi işletmesi örnek olayı. Yüksek Lisans Tezi. Ankara.